

Díjátadó ünnepi ülést tartott az MTA Szegedi Területi Bizottsága

A Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Területi Bizottsága 2021. június 22-én díjátadó ünnepséget tartott, amelyen második alkalommal adta át az **MTA SZABT Pro Scientia Életműdíjat**, elismerte a kiváló munkát végzett leköszönő **SZAB** tisztségviselők tevékenységét, valamint a februári eredményhirdetést követően átadta a **SZAB Média-pályázat díjait**.

Krisztin Tibor, a **SZAB** elnöke köszöntőjében megemlítette, hogy az „elmúlt év rendkívüli volt mindannyiunk számára... , a járványok mellett a globális fölmelegedés a legnagyobb probléma... Tudós közösségünk számára nyilvánvaló, hogy a problémák megoldásának kulcsa a tudomány és a tudomány eredményein alapuló technológiák alkalmazása. A mi feladatunk nem csupán a problémákra adott tudományos válaszok, az új technológiák kidolgozása, hanem az eredményeknek, a tudomány lehetőségeinek a megismertetése is a közvélemény és a döntéshozók számára. Ez az MTA-nak és így a szegedi területi bizottságnak az elsődleges küldetése.” Bemutatta a 2020. szeptember 3-ai tisztújításon megválasztott SZAB elnökséget, felvillantott néhány eseményt az elmúlt időszakból, vázolta az ez évi terveket.

Az **MTA SZAB Pro Scientia Életműdíjat** a SZAB Elnöksége a hosszú időn át végzett tudományos tevékenység, iskola- és értékteremtő munkásság elismeréseként hozta létre 2019-ben.

Az MTA SZAB Pro Scientia Életműdíjában részesülhet, aki

- az általa művelt szakmai területen kiemelkedő teljesítményt nyújt, hazai és nemzetközi tudományos összteljesítménye kimagasló;
- a magyar tudomány színvonalának emelése érdekében széles látókörrel, modern szemlélettel, értékes hazai és külföldi tapasztalatokkal rendelkezik;
- tudományos utánpótlás nevelést folytat; példamutatóan segíti a felsőoktatásban tanuló fiatalok önképző tevékenységét, hazai és nemzetközi tudományos tapasztalatcseréjét, valamint a tudományos életbe való bekapcsolódását;
- iskolateremtő tevékenységet folytat;
- értékteremtő tevékenységet végez, a tudomány és az oktatás társadalmi megbecsülésének emeléséért tevékenykedik.

A **2021. évi MTA SZAB Pro Scientia Életműdíj díjazottja Fülöp professzor úr**, akinek nemzetközileg kiemelkedő tudományos teljesítményéért, a tudomány, az oktatás és az utánpótlás-nevelés terén kifejtett értékteremtő tevékenysége elismeréseként köszönte meg munkáját a SZAB elnöksége.

Fülöp Ferenc 1952-ben született Szankon. 1975-ben szerzett okleveles vegyész diplomát a JATE TTK-n, három év múlva egyetemi doktor, 1983-ban lett a kémiai tudomány kandidátusa, 1990-ben pedig a kémiai tudomány doktora. Az MTA levelező tagjai közé 2007-ben választották, 2013-tól az MTA rendes tagja.

A JATE Szerves Kémiai Tanszékén kezdett dolgozni, 1991-től egyetemi tanár a SZOTE majd SZTE Gyógyszerkémiai Intézetében, amelyet 20 évig vezetett.

Kutatási területe a szerves kémia, ezen belül a telített heterociklusok szintézise és konformációi, a ciklusos béta-aminosavak szintézise, az önszerveződő béta-peptidek szerkezete, alkalmazásai és a felfedező gyógyszerkutatás. Közel ezer tudományos cikk szerzője, melyekre 10 ezernél több hivatkozást kapott, 37 szabadalma van. Több nemzetközi szakfolyóirat szerkesztőbizottságának a tagja.

Témavezetésével 32 PhD hallgató védte meg értekezését, akik közül többen sikeres kutatók lettek.

Szerteágazó tudományos és egyetemi közéleti tevékenysége közül néhány: az SZTE Gyógyszerésztudományi Kar dékánja (2006-2011); SZTE Gyógyszertudományok Doktori Iskola vezetője (2001-2018); az OTKA Kémia II. zsűri elnöke (2002-2005); az MTA Kémiai Osztály elnöke (2017-2020) és a SZAB elnöke (2014-2020).

Kiemelkedő kutatói, tudományos közéleti tevékenységét számos rangos hazai és nemzetközi díjjal ismerték el. Többek között megkapta az MTA Zemplén Géza-díjat (1983), a Charles Simonyi-díjat (2002), a Gábor Dénes-díjat (2002), az OTKA Ipolyi Arnold-díjat (2004), a Than Károly-emlékérmét (2005), Akadémiai Szabadalmi Nívódíjat, a Bruckner Győző-díjat (2006), az iráni állam Khwarizmi-díjat (2009), a Hevessy György-díjat (2011), a Széchenyi-díjat (2013), a 15 európai kémiai társaságot összefogó Chemistry Europe legnagyobb elismeréseként tagjai közé választotta (2016), az év kutatója az SZTE-n és Prima díjas (2019).

A Díj a SZAB székház udvarát díszítő, mára már mindenki által jól ismert **Bánvölgyi László szobrászművész Albert Einstein California 1933** című szobrának kicsinyített mása, kislapsztikája, amelyet **Fülöp Vanda**, Fülöp professzor úr lánya vett át.

Az MTA SZAB Pro Scientia Életműdíj átadását **Kovács Csilla Bernadett zongorista**, az SZTE Bartók Béla Művészeti Karának I. éves mesterképzéses hallgatójának előadása követte, aki **Joseph Haydn: Esz-dúr „londoni” szonáta II. tételét** játszotta el.

Maróti Miklós, az SZTE TTIK Matematikai Tanszékcsoport, Bolyai Intézet Algebra és Számelmélet Tanszék egyetemi docense **Rádiókommunikáció és mesterséges intelligencia** címmel tartott tudományos előadást. Prezentációja a 2019-ben Los Angelesben tartott DARPA Spectrum Collaboration Challenge versenyen való részvételéről szólt, amelyen a MarmotE elnevezésű csapatával második helyezést ért el. A versenyen mesterséges intelligencia felhasználásával, megfelelő jelfeldolgozással kellett minél hatékonyabban megosztani a rádióspektrumot.

A SZAB leköszönő vezető tisztségviselőinek hagyományos díjátadását **Bozsóki Gergely gitárművész**, a Kecskeméti Kodály Zoltán Ének-Zenei Általános Iskola, Gimnázium, Szakgimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola tanára **Jorge Morel: Két latin amerikai tánc** című előadása előzte meg.

Elismerésben részesültek azon leköszönő vezető tisztségviselők, akik legalább az elmúlt két akadémiai ciklusban vezető szerepet tölthettek be, kiváló munkát végeztek. A SZAB emlékplakettjét, emlékérmét és oklevelét **Garab Győző**, a SZAB leköszönő alelnöke és **Krisztin Tibor**, a SZAB **jelenlegi elnöke** adta át.

Bronz emlékplakettben és oklevélben részesült:

- **Fülöp Ferenc**, a SZAB elnöke **Garab Győző**, a SZAB alelnöke
- **Krisztin Tibor**, a SZAB alelnöke
- **Széll Márta**, a SZAB doktorok képviselője
- **Törőcsikné Görög Márta**, a SZAB tudományos titkára
- **Csernus Sándor**, a SZAB Tudósklub Egyesület titkára, a SZAB elnökségének tagja

A SZAB aranyozott emlékérmében és oklevélben részesült:

- **Kocsis Mihály**, a SZAB Nyelv- és Irodalomtudományi Szakbizottság elnöke
- **Fülöpné Homoki Nagy Mária**, a SZAB Jogtudományi Szakbizottság elnöke
- **Rakonczai János**, a SZAB Föld- és Környezettudományi Szakbizottság elnöke
- **Kemény Lajos**, a SZAB Orvostudományi Szakbizottság elnöke
- **Ötvös Péter**, a SZAB Magyar Irodalmi Munkabizottság elnöke
- **Szatmári József**, a SZAB Geoinformatikai és Geostatisztikai Munkabizottság elnöke
- **Csörgő Sándorné Bata Zsuzsanna**, a SZAB Immunológiai Szakbizottság elnöke
- **Pauk János**, a SZAB Növénybiológiai Munkabizottság elnöke
- **Benkő Zsuzsanna**, a SZAB Egészségfejlesztési Munkabizottság elnöke
- **Vécsei László**, a SZAB Klinikai Neurológiai Munkabizottság elnöke
- **Kahán Zsuzsanna**, a SZAB Onkológiai Munkabizottság elnöke
- **Horváth József**, a SZAB Agrárökonómiai Munkabizottság elnöke
- **Bodnár Károly**, a SZAB Állattenyésztési és Vadgazdálkodási Munkabizottság elnöke
- **Hajdu Edit Mária**, a SZAB Kertészeti Munkabizottság elnöke
- **Krisch Judit**, a SZAB Élelmiszer-mérnöki Munkabizottság elnöke
- **Baloghné Baricz Valéria**, a SZAB „Nők helyzete” Munkabizottság elnöke
- **Dusha Béla**, a SZAB Fotóművészeti Szakbizottság elnöke
- **Aranyi Sándor**, a SZAB Képző- és Iparművészeti Munkabizottság elnöke

Az ünnepi ülés a **SZAB Média-pályázat** díjainak átadásával folytatódott, amelynek eredményhirdetése a SZAB 2021. februári közgyűlésén már megtörtént. A díjat és díjazottak személyét **Csernus Sándor**, a **SZAB Tudósklub titkára**, a **SZAB Média-pályázat bírálóbizottságának elnöke** ismertette.

Az **Írott mű kategória különdíjasa Rafai Gábor: Léteznek csodák – Katona Márta** orvosprofesszor asszonnyal, Szeged új díszpolgárával készített interjúja.

A **Mozgóképek kategória I. helyezettje Márok Tamás: Röst Gergely** portréja (megjelent: Kvantum című tudományos magazin, SZTV 2020 szept. 30 + 20 városi tv az országban), **küöldíjasa Kiss-Stefán Mónika: Mummies in focus, Nemzetközi múmia-konferencia Budapesten** (megjelent: M5 csatorna + Hír TV 2019 aug. 6.) című pályázata.

A SZAB elnöksége ezúton is megköszönte **König Mariannának**, az MTA Területi Akadémiai Bizottságok Titkársága igazgatójának, **Kapás Ferencnek**, a Szegedért Alapítvány titkárának, **Mészáros Antal Józsefnek**, a CSOMIÉP Kft. ügyvezető igazgatójának, **Szeri Istvánnak**, a Bucó Kft. igazgatójának a pályázatok díjazásához nyújtott támogatásukat.

Az ülés **Krisztin Tibor**, a **SZAB elnöke** zárszavával ért véget.